

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U DOBOJU
Broj: 85 0 P 117338 24 Gž
Doboj, 12.7.2024. godine

Okružni sud u Doboju u vijeću sastavljenom od sudija Slobodanke Cocić kao predsjednika vijeća, Vojke Prešić i Ognjenke Cvijanović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca mlđb.1, sin V., kojeg zastupa majka kao zakonski zastupnik Z. J. rođ. N. , koju zastupa punomoćnik Irena Puzić Obradović, advokat iz Doboja, protiv tuženog V.M., sin Č., iz Doboja, kojeg zastupa punomoćnik Mustafa Alić, advokat iz Advokatskog društva "Alić- Bedak i saradnici" d.o.o. iz Tešnja, radi izmjene odluke o izdržavanju, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 117338 23 P od 15.4.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 12.7.2024. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se uvažava, presuda Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 117338 23 P od 15.4.2024. godine, preinačava u odluci o izdržavanju, tako što se doprinos tuženog za izdržavanje mlđb. tužioca snižava sa iznosa od 700,00 Eura mjesečno na iznos od 450,00 Eura mjesečno, kao i u odluci o troškovima postupka, tako što se dosuđeni iznos od 1.050,00 KM, snižava na iznos od 682,50 KM.

Odbija se zahtjev tuženog da mu tužlac mlđb.1 naknadi troškove žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom izmijenjena je presuda Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 032725 12 P od 11.10.2013. godine u stavu III u pogledu obaveze tuženog, na ime doprinosa izdržavanja mlđb. sina umjesto 25% od zajamčenog ličnog dohotka u Republici Srpskoj, na ruke Z. J. rođ. N. kao majke i zakonske zastupnice, da od sada plaća mjesečno iznos od 700,00 eura počev od 2.8.2023. godine kao dana podnošenja tužbe pa ubuduće dok za to budu postojali zakonski uslovi, najkasnije do 5. u mjesecu za protekli mjesec, a za ostale rate odjednom sve sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, na račun ili na ruke majke i zakonske zastupnice, kao i da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.050,00 KM, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Blagovremenom žalbom tuženi pobija prvostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili preinači u korist tuženog, a prema visini za koju je on potvrdio da je u mogućnosti da plaća navedene iznose, te da svaka strana snosi svoje troškove postupka.

Tužilac u odgovoru na žalbu predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba je djelimično osnovana.

Ovaj Sud je ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija u granicama istaknutih žalbenih razloga, a i u granicama određenim odredbom člana 221. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 58/03, 85/03, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24), pa je i odlučio kao u izreci ove presude, a iz razloga navedenih u daljem toku obrazloženja.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužbeni zahtjev mlđb. tužioca radi izmjene odluke o izdržavanju mlđb. djeteta, koji je preciziran na glavnoj raspravi od 13.3.2024. godine, a kojim potražuje iznos od 1.000,00 Eura mjesečno na ime doprinosa tuženog za izdržavanje mlđb. tužioca počev od dana podnošenja tužbe od 2.8.2023. godine pa dok za to postoje zakonski uslovi, a uz naknadu troškova parničnog postupka.

Prvostepeni sud je na osnovu nespornih činjenica i rezultata izvedenih dokaza utvrdio:

- da su V.M. i Z. J. rođ. N. tokom bračne zajednice stekli mlđb.1, rođenog 24.7.2009. godine;
- da je presudom Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 P 032725 12 P od 11.10.2013. godine razveden brak između roditelja mlđb. tužioca, te da je mlđb. tužilac povjeren na brigu i vaspitanje majci, a tuženi kao otac obavezan da na ime doprinosa za izdržavanje mlđb. djeteta plaća mjesečno 25% od zajamčenog ličnog dohotka koji se ostvaruje u Republici Srpskoj počev od 11.10.2013. godine, na način pobliže opisan u toj presudi;
- da tuženi nije u potpunosti izmirivao svoje obaveze izdržavanja mlđb. tužioca shodno navedenoj odluci, na osnovu čega je pokrenut izvršni postupak koji tuženi ne osporava;
- da je mlđb. tužilac neprekidno sa majkom od rođenja pa na dalje, te da ima 14 godina i pohađa školu kao i vannastavne aktivnosti u Njemačkoj;
- da je majka zaposlena u Njemačkoj i ostvaruje mjesečni prihod od 2.200,00 eura, a da zakup stana plaća 800,00 eura, te 300,00 eura za obavezno zdravstveno osiguranje mlđb. tužioca i sebe, kao i da sve obaveze u vezi mlđb. tužioca uglavnom snosi majka, a koji se odnose na hranu, odjeću, obuću, školski pribor, ekskurzije i društvene aktivnosti, te sve druge potrebe;
- da među parničnim strankama nije sporno da je tuženi u međuvremenu registrovao sopstvenu djelatnost u Sloveniji gdje se bavi keramičarskim radovima, zatim da tuženi nije oženjen i nema drugih obaveza zakonskog izdržavanja, ali da ima redovne mjesečne troškove stanovanja i podmirenja osnovnih životnih potreba u iznosu do 400,00 eura;
- da je tuženi predložio da sud utvrdi obavezu u fiksnom iznosu od 200,00 eura mjesečno uz mogućnost povećanja u zavisnosti od njegove zarade;
- da su se potrebe mlđb. tužioca znatno uvećale od momenta donošenja ranije odluke, i to u vidu kako osnovnih potreba ishrane i odjevanja, tako i obaveza nabavljanja školskog pribora, vannastavnih aktivnosti te obaveza eventualnog liječenja, dok je tuženi u međuvremenu od nezaposlenog radnika, postao samostalni djelatnik i ima registrovanu djelatnost u Sloveniji;
- da iz Obračuna akontacije iz dohotka broj: EDP 17928010-83 od 13.2.2024. godine proizlazi da je godišnji prihod tuženog na nivou jedne godine 19.972,58 eura, pa da slijedom toga na mjesečnom nivou iznosi 1.664,38 eura.

Prvostepeni sud polazeći od nespornih činjenica, kao i rezultata izvedenih dokaza pozivom na odredbe člana 253., 259. stav 2., član 261. i 263. Porodičnog zakona ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj:54/02, 41/08, 63/14 i 56/19) obavezao je tuženog da plaća mjesečni iznos od 700,00 eura, na ime doprinosa mlđb. tužioca nalazeći da će uz doprinos majke tužiteljice biti podmirene sve potrebe mlđb. tužioca, a da se neće ugroziti egzistencija tuženog i odlučio kao u izreci pobijane presude uz obavezu tuženog da mlđb. tužiocu naknadi troškove postupka kako je to sve pobliže i opisano kao u izreci pobijane presude.

Po ocjeni ovog Suda istaknutim žalbenim prigovorima tuženog, dovodi se u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Prema odredbama člana 253. stav 3. Porodičnog zakona Republike Srpske, prilikom utvrđivanja mogućnosti lica koje je dužno da daje izdržavanje, sud će uzeti u obzir sva njegova primanja i stvarne mogućnosti da stiče povećanu zaradu, kao i njegove vlastite potrebe i zakonske obaveze po osnovu izdržavanja.

Iz odredaba člana 259. stav 1. i 2. istog zakona proizlazi, da lice koje je dužno da daje izdržavanje, a nalazi se u radnom odnosu ili je korisnik penzije, ili ostvaruje stalnu novčanu rentu u mjesečnim iznosima, sud će obavezati na plaćanje budućih mjesečnih iznosa izdržavanja koji se određuju u procentu od ličnog dohotka, penzije, ili stalne novčane rente, a ako se plata, penzija ili stalna novčana renta, iz kojih se alimentira izdržavanje ostvaruje u inostranstvu, plaćanje budućih mjesečnih iznosa može se odrediti i u fiksnom iznosu i u valuti u kojoj se ti prihodi ostvaruju.

Saglasno odredbama člana 261. Porodičnog zakona Republike Srpske, procenat iz člana 259. i 260. ovog zakona ne može biti manji od 15% za svako izdržavano lice, a procenat za sva lica koja traže izdržavanje ne može biti veći od 50%.

Iz stanja spisa proizlazi, a kako je to navedeno i u pobijanoj presudi, prvostepeni sud je na osnovu rezultata provedenih dokaza pravilno utvrdio da je došlo do izmijenjenih okolnosti kako na strani mlđb. tužioca, tako i na strani tuženog.

Naime, prema rezultatima provedenih dokaza prvostepeni sud je pravilno zaključio da su se kod mlđb. tužioca prilike od donošenja ranije pravosnažne presude bitno promijenile, tj. da su se njegove potrebe znatno uvećale i to ne samo u pravcu osnovnih potreba ishrane, odjevanja, obzirom da je mlđb. tužilac u vrijeme donošenja pomenute presude imao 4 godine, nego i u pravcu obaveza u vezi pohađanja škole, vannastavnih aktivnosti, ekskurzija i drugih troškova u vezi sa tim kao i da mlđb. tužilac sada ima 14 godina i živi u Njemačkoj gdje za normalan i zdrav psihofizički razvoj je potrebno veće izdvajanje.

Nadalje, prema rezultatima provedenih dokaza prvostepeni sud je pravilno zaključio da su se i kod tuženog prilike od donošenja ranije pravosnažne presude bitno promijenile tj. da se materijalni položaj tuženog znatno poboljšao, obzirom da je od nezaposlenog radnika u vrijeme donošenja pomenute presude čija se izmjena traži u međuvremenu postao samostalni preduzetnik u Sloveniji.

Iz stanja spisa je vidno da je tuženi podneskom od 20.2.2024. godine obavijestio Osnovni sud u Doboju da može samo da dostavi bruto primanja u firmi, te da je na raspravi od 13.3.2024. godine i proveden pomenuti dokaz kojeg je tuženi dostavio bez prevoda, pa kako je shodno članu 134. stav 1. i 2. ZPP-u propisano da je stranka dužna da sama podnese ispravu na koju se poziva za dokaz svojih navoda i da se uz ispravu sastavljenu na stranom jeziku podnosi i ovjeren prevod, to se po ocjeni ovog Suda radi o propustu tuženog koji je imao mogućnost da dostavi prevod pomenutog dokaza, kao i mogućnost da se na glavnoj raspravi izjasni i dokaže kolika su njegova mjesečna primanja, a posebno obzirom na činjenicu da je tuženi saslušan u svojstvu partične stranke, pa su neosnovani suprotni navodi žalbe. Napominje se da je i sam tuženi na pomenutoj raspravi se izjasnio da je iznos od 19.972,58 eura opštinski priznati prihod, a iznos od 8.850,93 eura rashod koji kada se oduzme od gore navedenog opštinskog priznatog prihoda ostaje 11.121,65 eura kao opštinska osnovica.

Obzirom na navedeno, te da je tuženi izjavio da su njegove mjesečne obaveze od 350,00-400,00 eura, kao i da tuženi nema drugih lica na izdržavanju, to je ovaj Sud zaključio da je žalba djelimično osnovana tj. da je u konkretnom slučaju za sada previsoko dosuđen iznos mlđb. tužiocu od 700,00 eura mjesečno, a i imajući u vidu da je sam tuženi na pomenutoj raspravi od 13.3.2024. godine u završnoj riječi izjavio (strana 4 Zapisnika sa te rasprave) da njegova godišnja zarada je 11.121,65 evra, što je prvostepeni sud i prihvatio, ali je po ocjeni ovog Suda previsoko dosudio iznos tužiocu na ime izdržavanja, pa se može zaključiti da bi time, za sada, bila ugrožena materijalna egzistencija tuženog, s obzirom na troškove koje i tuženi ima u Sloveniji.

Dakle, obzirom na prihode koje tuženi ostvaruje prema sopstvenoj izjavi, te kako tuženi nema na izdržavanju drugih lica, kao i da je tuženi rođen 1985 godine, dakle u godinama kada je sposoban za puno privređivanje, kao i imajući u vidu potrebe mlđb. tužioca koji sada ima 14 godina i koji je u periodu razvoja, za što je potrebno da adekvatno doprinose oba roditelja, to ovaj Sud nalazi da iznos od 450,00 eura na ime doprinosa tuženog za izdržavanjem mlđb. djeteta (tužioca) je adekvatan njegovim materijalnim mogućnostima i potrebama mlđb. tužioca u sadašnjem dobu njegovog uzrasta, računajući da roditelju kome je dijete povjereno na zaštitu i vaspitanje, u konkretnom slučaju majci mlđb. tužioca, posebno cijeniti kao doprinos za izdržavanje djeteta, rad i brigu tog roditelja koju ulaže u vaspitanje i podizanje djeteta, te da će uz doprinos majke biti adekvatno podmirene potrebe za izdržavanjem i školovanjem mlđb. tužioca.

Sa iznesenih razloga ovaj drugostepeni Sud je djelimičnim uvažavanjem žalbe tuženog na osnovu člana 229. stav 1 tačka 2. ZPP-u i odlučio kao u prvom stavu izreke ove presude.

Imajući u vidu da je tuženi u vezi sa izjavljenom žalbom djelimično uspio i to u gore navedenom pravcu, te da se radi o mlđb. tužiocu koji je sin tuženog, kao i o sporu koji se vodi u interesu mlđb. djeteta, a stoga i standard pravičnosti, to je stoga i odbijen zahtjev tuženog da mu malodobni tužilac naknadi troškove žalbenog postupka, a kako je to i odlučeno u stavu dva ove presude.

Predsjednik vijeća
Cocić Slobodanka

Tačnost otpravka ovjerava
Šef sudske pisarnice
Dragana Damjanić Jevtić